

ΠΕΡΙ ΑΙΘΙΟΠΙΑΣ.

Ἐκ τῆς Περιήγησεως τοῦ Ἑλληνος Προξένου
κ. Δ. Μητσάκη τὸ 1879.

(Συνέχεια)

ΤΡΟΦΗ.

Ἡ ἀγαπητὴ τροφή των εἶναι τὸ ἐκ μηρῶν βοὸς νωπὸν καὶ ἀχνίζον κρέας, τοῦ ὁποῖο οἱ μῦς εἰσέτι σπαράζον. Τοῦτο καλοῦσι *μπρόντο*· τρώγουσι δὲ τὸ οὕτως ὠμὸν κρέας ἄνευ ἁλατος καὶ ἄρτου ἐξ ἀδηφαγίας. Μετὰ τὴν βρωσὴν δὲ αὐτοῦ ἐψήνουν ἐπὶ τῆς ἀνθρακίᾳς καὶ ἐσθίουσιν ὡς ἐπιδόρπιον τὰς πλευράς καὶ τὰ παχύτερα μέρη τοῦ ἀτυχοῦς ζώου. Δέκα Αἰθίοπες ἐντὸς δύο ὥρῶν τὸ πολὺ δύνανται νὰ καταδροχθίσωσιν ὁλόκληρον ἀγέλαδα ζυγίζουσαν 150—180 *δραχμάς*, καὶ κατόπιν ἕκαστος 2—3 ἄρτους, *ἔγκαιρα*, χάριν διασκεδάσεως! Ταῦτα δὲ ἀναφέρω αὐτόπτης μάρτυς γενόμενος καὶ πολλάκις ἀναγκασθεὶς διὰ τῆς μάστιγος νὰ κωλύσω τοὺς ὑπηρέτας μου ἵνα μὴ φάγωσι τὸ *μπρόντο* πρὶν ἢ ἐντελῶς παύσῃ νὰ ζῇ καὶ νὰ σπαράζῃ τὸ ἀτυχὲς ζῶον, διότι ἐνῷ ὁ εἰς κόπτει τὸν λαίμῳ, ὁ ἕτερος ἐκδαίρει τὸν μηρὸν ἀφαιρῶν τὸ *μπρόντο* διὰ τὸν κύριον· ἐγὼ ἐξ ὧν τῶν Εὐρωπαϊκῶν δὲν κατάρθωσα νὰ φάγω ὠμὸν κρέας, ἀλλ' ὁ καλὸς καὶ ἀγαθὸς Γεννάδιος κρύφα ἐμοῦ ἔτρωγε *μπρόντο*!

Τὸ πρόδειον κρέας μαγειρεύουσιν ἢ ἐψήνουν ὡς ἡμεῖς τὸ ψητὸν τοῦ ὀβελοῦ, καλοῦσι δὲ τοῦτο *τέψψ*· τὸ τέψψ εἶναι νοσιμώτατον, καθὼς προετοιμαζόμενον ἄνευ ὀβελοῦ, ἀλλὰ κραιοῦντος τοῦ ὑπηρέτου ἐν τῇ χειρὶ τοῦ ἄνω τῆς πυρᾶς μηρὸν καὶ περιστρέφοντος αὐτὸν μέχρις οὗ ἐψηθῇ!

Ἀγαπητὸς των ἄρτος εἶναι ὁ ἐκ τέφρ., τὸν ὁποῖον παρασκευάζουσι τὴν ὥραν τοῦ γεύματος· εἶναι δὲ ὑδαρῆς καὶ ὀξινώτατος, διότι ἐκθέτουσι τὴν ζύμην εἰς τὸν ἥλιον, ἵνα ὀξινήσῃ πολὺ καὶ γαίην ἢ ζύμωσις ἰσχυρά· ἐγὼ δὲν ἠδυνήθην νὰ τὸν φάγω ὡς ὀξινόν, ἀλλ' οἱ Αἰθίοπες εὐρίσκουσιν αὐτὸν γευστικώτερον ὅσον ὀξινώτερος εἶναι. Τὸν σίτινον ἄρτον τρώγουσι κατ' ἀνάγκην, ὅταν στερεοῦνται τέφρῃ ἢ ἀντὶ ὀπωριοῦ. Τὸ μίγμα, ἐξ οὗ κατασκευάζουσι τὸν ἄρτον, εἶναι λίαν ὑδαρὲς καὶ τὸ ἐψήνουν εἰς σιδηρᾷ τινα ἀγγεῖα στρογγύλα διαμέτρου 30—40 ἑκατοστῶν τοῦ μέτρου, ἢ ἐν στρογγύλοις στερεωτάτοις δίσκοις ἐκ πηλοῦ. Ἐπ' αὐτῶν δὲ πεφυρακτωμένων ὄντων χύνουσι τὴν ὕδατῶδη ζύμην, καὶ ἅμα ἐψηθῇ ὀλίγον ἀναστρέφουσιν αὐτὴν ὅπως ψηθῇ καὶ ἐκ τοῦ ἑτέρου μέρους. Εἶναι δὲ ὁ ἄρτος οὗτος τόσον μαλακός, ὥστε δύναται τις νὰ τὸν τολίξῃ εἰς πολλὰς πτυχάς. Τοὺς ἄρτους ἀνὰ 10—12 θέτουσιν ἐντὸς κανίστρου, ἐπ' αὐτῶν δὲ τὰ φαγητά· ὥστε

ὁ ἄρτος χρησιμεύει ἀντὶ θρόνης, πινακίου καὶ παροφίδος. Τὸν σίτινον ἄρτον κατασκευάζουσιν ὡς καὶ ἡμεῖς, ἀλλ' ὅχι καὶ τῆς αὐτῆς ποιότητος. Μόνον παρὰ τῷ αὐτοκράτορι καὶ τῇ ὡραίᾳ πριγκίπισσῃ Ἀμελῆσᾳ συζύγῳ τοῦ στρατάρχου Ἀλούλα ἔφαγον λευκότατον ἄρτον. Μοι διηγήθησαν ὅτι ἐν τῇ ἐπαρχίᾳ Ἰνδέρτα, ὅθεν καταγεται ὁ αὐτοκράτωρ, ὅλοι οἱ κάτοικοι τρώγουσι καλὸν σίτινον ἄρτον. Ἐπίσης ὁ αὐτοκράτωρ οὐδέποτε ἐσθίει *μπρόντο*, ἀλλὰ πάντοτε τέψψ. Πάντες σχεδὸν οἱ Αἰθίοπες πάσχουσιν ἐκ ταινίας, διότι ἐσθίουσι τὸ κρέας ὠμόν· διὰ τοῦτο δὲ ἀνὰ δύο μῆνας εἰσὶν ὑποχρεωμένοι νὰ πίνωσι δόσιν τινα Κούσση, καὶ πολλάκις συμβαίνει μίαν ἡμέραν νὰ μένῃ τις ἄνευ ὑπηρέτου, διότι ἔλαθεν οὗτος τὴν πρωίαν τὸ Κούσσο. Τρώγουσιν εὐκολώτερον ἢ ἡμεῖς τὸν ζῶμον καὶ ἀπλήστως τὸ Βρέβερ (εἰδος ἐρυθρᾶς πιπεριάς) κατεσκευασμένον ὡς καρύκευμα.
(Ἀκολουθεῖ.)

ΤΗ: ΦΙΛΗ: «ΕΦΗΜΕΡΙΔΙ ΤΩΝ ΠΑΙΔΩΝ.»

Καλῶς μᾶς ἦλθε τὸ νέον ἔτος.
Μ' ὅλα τὰ πάγη καὶ τὸν βορρᾶ·
Τὸ χαίρετῶμεν ἡμεῖς κ' ἐφέτος
Πάλιν μ' ἐλπίδα καὶ μὲ χαρά.

Γιὰ τὰς εὐχὰς τῆς εὐχαριστοῦμεν
Ἐφημερίδα μας τὴν καλὴν,
Νὰ τῇ ἐκφράσωμεν δὲ τολμῶμεν
Εὐχὴν ἐγκάρδιον καὶ ἀπλὴν.

Λοιπὸν εὐχόμεθ' εὐημερίαν
'Σ αὐτὴν, κ' εὐδαίμονα βίον μακρὸν,
'Ακραν ὑγίαν κ' εὐδαιμονίαν
Εἰς τὸν συντάκτην τῆς τὸν καλόν.

Κ. Δ. Χρυσοθέγγη
Σ. Ν. Λιούδη.

Οὐραγκοτάγκος.

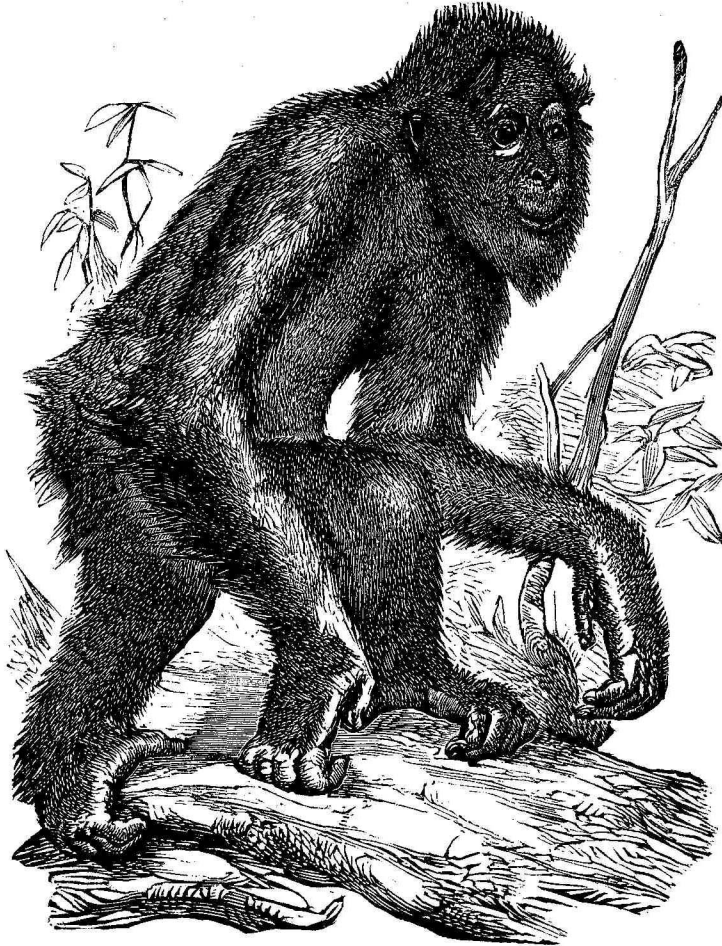
— Τὸ γένος τῶν πιθήκων περιλαμβάνει ὑπὲρ τὰ 100 εἴδη, ἀπὸ τοῦ Οὐραγκοτάγκου καὶ Κιμπανζῆ, ἅτινα προσεγγίζουσι μᾶλλον εἰς τὸν ἄνθρωπον κατὰ τὴν μορφὴν, μέχρι τοῦ χοιροειδοῦς, τοῦ ἔχοντος μορφὴν ὁμοίαν μὲ τὴν τοῦ χοίρου. Ἀπαντα ὅμως ἔχουσι κοινὸν τὸ χαρακτηριστικὸν τοῦτο, ὅτι δύνανται νὰ διδασθῶσιν ὑπὸ τοῦ ἀνθρώπου νὰ μιμῶνται καὶ νὰ πράττωσι διάφορα πράγματα μηχανικῶς, χωρὶς νὰ ἔχουν συνειδησὶν τούτων.

Ὁ Οὐραγκοτάγκος ὁ μᾶλλον πρὸς τὸν ἄνθρωπον, ὡς εἴπομεν, ὁμοιάζων εἶναι αὐτόχθων τοῦ Βορνέου,

τῆς Ἰάδας καὶ τῆς Σουμάτρας, ἔνεκεν τῆς κατασκευῆς τοῦ σώματος αὐτοῦ καὶ ἰδίως τῶν ποδῶν, οἵτινες ὁμοιάζουσι μὲ χεῖρας, οὔτε μὲ τὰ τέσσαρα νὰ περιπατῇ, οὔτε νὰ ὀρθοβατῇ εὐκόλως δύναται ἂν καὶ ἐν ἀνάγκῃ πράττει ἀμφότερα, μεταχειριζόμενος ῥάβδον τινά, ὅταν ὀρθοβατῇ, ὡς βακτηρίαν. Τοῦτου ἕνεκα τὴν διατριβὴν αὐτοῦ ἔχει εἰς δάση, ἐνδιαιτώμενος ἐπὶ τῶν δένδρων καὶ μεταβαίνων ἀπὸ κλάδου εἰς κλάδον μὲ θαυμαστὴν ταχύτητα καὶ δεξιότητα. Εἶναι ζῶον ὀπωροφάγον, ἀλ-

νὰ ἐπισκέπτεται καὶ νὰ τρώγῃ ὅ,τι ἀρέσκειται, ἀλλὰ καὶ εἰς τὰς οἰκίας νὰ εἰσέρχεται καὶ ν' ἀρπάξῃ ἐκείθεν ὅ,τι εὐρίσκει, χωρὶς νὰ τολμᾷ τις νὰ τὸν κακοποιήσῃ ἢ καὶ νὰ τὸν ἐμποδίσῃ.

Ὁ Οὐραγκοτάγκος ἐξημεροῦται δυσκόλως, ὅσοι δὲ μετεφέρθησαν εἰς τὴν Εὐρώπην ἠσθένησαν καὶ μετ' οὐ πολὺ ἀπέθανον τὸ μὲν ἐκ τοῦ κλίματος καὶ τῆς τροφῆς, τὸ δὲ ἐκ δυσθυμίας μὴ ὑποφέροντες ὡς φαίνεται τὴν αἰχμαλωσίαν.

Ὁ Οὐραγκοτάγκος.

λὰ ὁσάκις τῷ δοθῇ εὐκαιρία δὲν ἀπαξιοῖ καὶ τὸ κρέας ἰδίως τῶν πτηνῶν, τὰ ὅποια συλλαμβάνει τὴν νύκτα.

Ζῇ δὲ ὁ οὐραγκοτάγκος ἀγελήδον, ὀπερασπιζόμενος ἑαυτὸν κατὰ τῶν θηρίων καὶ κατ' αὐτοῦ τοῦ ἀνθρώπου μὲ μεγάλην γενναϊότητα μεταχειριζόμενος ἐκτὸς τῶν ὀδόντων καὶ ῥάβδους. Ἐξερχόμενος δὲ τῶν δασῶν κατὰ κοπάδια προξενεῖ μεγάλας καταστροφὰς εἰς τοὺς καλλιεργημένους ἀγρούς.

Εἰς μέρη τινὰ τῶν Ἰνδιῶν θεωρεῖται ἱερὸς, ἔχων τὸ δικαίωμα ὄχι μόνον τοὺς ἀγρούς καὶ τοὺς κήπους

Περὶ τῶν πιθήκων ὑπάρχουσι πλεῖστα ὅσα ἀνέκδοτα, πολλὰ τῶν ὁποίων ἐδημοσιεύθησαν εἰς τὰ παρελθόντα ἔτη τῆς Ἐφημ. τῶν Παίδων, εἰς τὰ ὅποια παραπέμπεται ὁ ἀναγνώστης.

— Ἐχε πάντοτε τὸν Κύριον ἐνώπιόν σου καὶ μὴ φοβοῦ τί οἱ ἄνθρωποι δύνανται νὰ πράξωσι κατὰ σοῦ.

— Ἡ ἀγάπη οὐδέποτε ἐκπίπτει, ἀλλὰ ζητεῖ πάντοτε κοινωνίαν καὶ ἑνωσιν.